

Матеріали науково-практичної Інтернет-конференції викладачів, молодих вчених та здобувачів вищої освіти

Інноваційні підходи до формування та управління антропогенними і природними екосистемами півдня України

***18 - 19 березня 2020 р
м. Херсон***

ВПЛИВ РЕКРЕАЦІЇ НА ПРИРОДНЕ ВІДНОВЛЕННЯ СОСНЯКІВ НА ОЛЕШКІВСЬКИХ ПІСКАХ

С.О. Афанасьєв – здобувач вищої освіти, ДВНЗ «Херсонський ДАУ»

М.Ф. Головащенко – к. с.-г. н., доцент, ДВНЗ «Херсонський ДАУ»

Однією із форм дії рекреації на лісові біогеоценози є її вплив на процес природного відновлення лісових насаджень. Знищуючи сходи та ушкоджуючи підріст сосни, відпочиваючі унеможливають процес природного відновлення деревостанів, які під впливом рекреаційного впливу, як правило, починають розпадатись [1]. При цьому, особливо відчутний негативний вплив на відновлення насаджень сосни в сухих борах [2], а ці умови місцезростання досить поширені на Олешківських пісках. Крім того, природному поновленню не сприяють і жорсткі кліматичні умови Степової зони, а тому лісівники вимушені створювати лісові культури, хоча ліси природного походження генетично та екологічно найкраще відповідають конкретним кліматичним умовам [3].

Молоді рослини сосни в умовах інтенсивного рекреаційного впливу значно сильніше, ніж дорослі дерева потерпають від ущільнення ґрунту та механічних ушкоджень, а сходи і взагалі затоптуються. Тому, за таких умов в лісових насадженнях переважає крупномірний підріст, а загальна його кількість значно скорочується і крім того він зберігається в місцях, що віддалені від доріжок та навіть за таких умов значна його частка має механічні пошкодження.

В дослідному лісництві ДП «Степовий філіал УкрНДЛГА» особливо гостро ця проблема стоїть в стиглих та перестійних насадженнях сосни, що зростають на околицях міста Олешки. Ці лісові насадження, як правило, знаходяться на заключних стадіях рекреаційної дигресії і в них зовсім відсутнє природне поновлення сосни. Тому, щоб відновити ці насадження природним шляхом в вікнах намету слід обгороджувати ділянки під природне відновлення та проводити там заходи зі сприяння (обробіток ґрунту) природному поновленню сосни.

Таким чином, стиглі та перестійні насадження сосни, що зростають на околицях міста Олешки, як правило, знаходяться на заключних стадіях рекреаційної дигресії і в них зовсім відсутнє природне поновлення сосни.

Щоб відновити ці насадження природним шляхом в вікнах намету слід обгороджувати ділянки під природне відновлення та проводити там заходи зі сприяння (обробіток ґрунту) природному поновленню.

ЛІТЕРАТУРА

1. Крестьяшина Л.В., Арно Г.И. Естественное возобновление в рекреационных лесах и пути его улучшения. *Лесное хозяйство*. 1983. № 8. С. 54-56.

2. Малышева Т.В., Полякова Г.А. Запретить рекреационное использование лишайниковых боров. *Лесное хозяйство*. 1977. № 10. С. 77-78.

3. Свириденко В.Є., Бабіч О.Г., Киричок Л.С. Лісівництво. - Київ: Арістей, 2004. 544 с.

ОСОБЛИВОСТІ ОЗЕЛЕНЕННЯ ЗЕЛЕНИХ ЗОН ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Т.О. Бойко – к.б.н., доцент, ДВНЗ «Херсонський ДАУ»

О. С. Нацук – здобувач вищої освіти, ДВНЗ «Херсонський ДАУ»

Озеленення ділянки дошкільного закладу складний та кропіткий процес. Ділянка під озеленення має бути різноманітною і естетично привабливою, що буде створювати сприятливе середовище як для навчання так і відпочинку дітей молодшого шкільного віку.

Створення зелених зон на території дитячих садків використовує низку правил. Дерева підбирають не високі, листяно-декоративні або з декоративною хвоєю або кроною, гарноквітучі з приємним, але не різким запахом [1,2]. На території дошкільних навчальних закладів не допускається посадка дерев, які мають шипи або колючки: робінію псевдоакацію (*Robinia pseudoacacia* L.), шипшину собачу (*Rosa canina* L.), терен (*Prunus spinosa* L.), гледичію (*Gleditsia triacanthos* L.), ожину (*Eubatus* L.), обліпиху крушиноподібну (*Hippophae rhamnoides* L.), глід колючий (*Crataegus oxyacantha* L.), барбарис звичайний (*Berberis vulgaris* L.), магонію падуболисту, маклюру (*Maclura pomifera* (Raf.) Schneid.). Не висаджують поблизу садочків рослини, які мають різкий інтенсивний неприємний запах: айлант найвищий (*Ailanthus altissima* (Mill.) Swingle), в безпосередній близькості до вікон будівлі садочків не висаджують бузок звичайний (*Syringa vulgaris*), жимолость каприфоль (*Lonicera caprifolium* L.), бузину чорну (*Sambucus nigra* L.) [2].

Не рекомендується висаджувати рослини-алергени такі як береза повисла, тополя біла, тополя срібляста, каштан кінський, верби, бирючина звичайна, ліщина звичайна, вільха чорна тощо, а ті що вже є в насадженнях, поступово замінювати.

Заборонено дерева та кущі, які можуть нашкодити здоров'ю дітей, це такі отруйні рослини, як тис ягідний (*Taxus baccata* L.) – рослина у якої отруйні усі частини рослини: хвоя, кора, шишкоягоди, бобівник (*Laburnum anagyroides*) – має отруйне насіння, жимолость татарська (*Lonicera tatarica* L.), магонія падуболиста (*Mahonia aquifolium* (Pursh) Nutt.), сумах (*Rhus typhina* L.) – отруйні плоди. Заборонені також такі трав'янисті рослини, як белена чорна (*Hyoscyamus niger* L.), ясенець (*Dictamnus albus* L.), дурман (*Datura metel* L.), цикута (*Cicuta virosa* L.), наперстянка (*Digitalis purpurea* L.), осінник (*Sternbergia colchiciflora* Waldst. et Kit.), молочаї (*Euphyrbia*), латук отруйний